

No. of Printed Pages : 4 **CFN-3(Gujarati)**

CERTIFICATE PROGRAMME

IN FOOD AND NUTRITION (CFN)

Term-End Examination

December, 2024

CFN-3 : ECONOMICS OF FOOD

Time : 3 Hours **Maximum Marks : 100**

છાપવામાં આવેલ પૃષ્ઠોની સંખ્યા : 4

CFN-3

સર્ટિફિકેટ પ્રોગ્રામ ઇન ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રિશન

(ખોરાક અને પોષણમાં પ્રમાણપત્ર કાર્યક્રમ) (સીએફએન)

સત્રાંત પરીક્ષા

ડિસેમ્બર -2024

CFN-3 : ઇકોનોમિક્સ ઓફ ફૂડ (ખોરાકનું અર્થશાસ્ત્ર)

સમય : 3 કલાક

મહત્તમ અંક : 100

નોંધ : તમામમાં પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રશ્ન સં. I ફરજિયાત છે. તમામ પ્રશ્નો સમાન અંક ધરાવે છે.

D-3015/CFN-3(Gujarati)

P. T. O.

[2] **CFN-3(Gujarati)**

1. (a) ખોરાકનો ખર્ચ આધાર રાખતો હોય તેવા કોઈ પણ બે પરિબળોને સૂચિબદ્ધ કરો. 2
- (b) 'પ્રાઇઝ ઇન્ડેક્સ' નો અર્થ તમે શું કરો છો? ઉદાહરણની મદદથી સમજાવો. 4
- (c) ઉત્પન્ન કરવા માટેની સર્વાધિક મહત્વપૂર્ણ જરૂરિયાતના આધારે ખોરાકનું ત્રણ-જૂથીય વર્ગીકરણ આપો. 3
- (d) કિચન ગાર્ડનની યોજના બનાવતી વખતે બારમાસી છોડ અને મોસમી પાકો વચ્ચે રાખવામાં આવનાર અંતર જણાવો. 2
- (e) TPDS દ્વારા વેચાણ માટે માન્ય એવી કોઈ પણ ચીજ-વસ્તુઓની યાદી આપો. 2
- (f) બફર સ્ટોકનો અર્થ તમે શું સમજો છો? 2
- (g) ATMA એટલે શું? 2
- (h) 'પ્રધાન મંત્રીની શ્રામોદ્યોગ' યોજના શું છે? તેના હેતુ, લાભાર્થીઓ અને કાર્યક્રમના ઘટકોને સૂચિબદ્ધ કરો. 3
2. (a) પોલ્ટ્રી એન્ટરપ્રાઇઝનો અર્થ તમે શું કરો છો? નાના અથવા મધ્યમ કદના ખેતરોમાં મરઘાં ઉછેરવાના કાયદા સૂચિબદ્ધ કરો. પોલ્ટ્રી કાર્મમાંથી મળતી પેદાશોની ગણતરી કરાવો. 2+3+5
- (b) ઓપરેશન ફ્લડ શું છે? આ કાર્યક્રમની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ/તબક્કાઓની ચર્ચા કરો. 10
3. (a) તેના હેતુઓ અને ઘટકો પર પ્રકાશ પાડી, નેશનલ એગ્રીકલ્ચરલ પોલિસી(રાષ્ટ્રીય કૃષિ નીતિ) જણાવો. 8

D-3015/CFN-3(Gujarati)

(b) કૃષિ માટે કયા વિભિન્ન સંસાધનોની જરૂર હોય છે? ટૂંકમાં સમજાવો. 8

(c) કૃષિ ક્ષેત્રને આપવામાં આવેલી સબસિડીઓમાંથી ઉપભોક્તાઓને કેવી રીતે લાભ થાય છે. 4

4. (a) PDS/TPDS ની કાર્ય પદ્ધતિ તથા ઉપભોક્તાઓને તેમના ફાયદા સમજાવી PDS અને TPDS વચ્ચે તફાવત કરો. 10

(b) કિચન ગાર્ડની વિભાવનાને એક મોડેલ કિચન દર્શાવતા સમજાવો અને તેના ઉપયોગો અને ખ્યાલ પર પ્રકાશ પાડો. 10

5. (a) આપણા દેશમાં જાહેર આરોગ્ય માટે મહત્વના એવા સામાન્ય પોષણ ઉણપને લગતા રોગો કયા છે? આપણા દેશમાં અમલમાં લાવવામાં આવેલ કોઈ પણ બે પોષણ ઉણપ નિયંત્રણ કાર્યક્રમોને વિગતવાર સમજાવો. 2+6+6

(b) ભેળસેળને વ્યાખ્યાયીત કરો. ઉપભોક્તાઓ દ્વારા ભેળસેળ વાળા ખાદ્યપદાર્થોની ખરીદીથી બચવા માટે કયી સાવચેતીઓ રાખી શકાય? 2+4

6. (a) મત્સ્ય ઉછેરને વ્યાખ્યાયીત કરો. ભારતમાં મત્સ્ય ઉછેર વિકસાવવા માટે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારોની વિવિધ યોજનાઓ કયા વિસ્તારોમાં છે? 2+8

(b) ભારતમાં પોલ્ટ્રી એન્ડ ફિશરીઝ કોઓપરેટિવ્સ પર ટૂંક નોંધ લખો. તેઓના ફાયદા પર પ્રકાશ પાડો. 10

7. (a) ટૂંકમાં નીચેના કાર્યક્રમોના હેતુઓ અને ઘટકોને ટૂંકમાં સમજાવો. 6+6

(i) ICDS

(ii) મિડ-ડે મીલ સ્કીમ (મધ્યાન્ન ભોજન યોજના)

(b) આપણા દેશમાં ખાદ્ય સુરક્ષાના સંદર્ભમાં પ્રવર્તમાન ખાદ્ય કાયદાઓ અને ધોરણો પર સંક્ષિપ્ત સમીક્ષા પ્રસ્તુત કરો. 8

8. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પર ટૂંક નોંધ લખો : 5+5+5+5

(a) ઉપભોક્તાઓને શિક્ષિત કરવા ઉપભોક્તા સંરક્ષણ જૂથોની ભૂમિકા

(b) ઉપભોક્તા સંરક્ષણ કાનૂન

(c) ખાદ્ય અંદાજપત્રની તૈયારી

(a) ફૂડ સબસિડીઝ

(e) માછલાંમાંથી ઉત્પાદનો